

מבצע "חרבות ברזל" – מגמות ברשתות החברתיות במזרח ירושלים

עדכון יומי – 15 בנובמבר 2023

-פנימי-

פעילות כוחות הביטחון בכמה משכונות מזרח העיר

- שכונת עיסאווייה עלתה לכותרות ביומיים האחרונים על רקע גל מעצרים בשכונה. מטעם הרשות לענייני אסירים ברשות הפלסטינית נמסר כי "המעצרים לוו בהתעללויות, מכות קשות ואיומים על עצורים ובני משפחותיהם, לצד חורבן והרס של בתיהם".
- מעצר חריג נוסף תועד ביום שלישי [14.11] במ"פ שועפאט, "שם קרעו כוחות הכיבוש תמונה של שהיד, עליה הם דרכו וירקו, ועצרו צעיר". על פי התמונות, "הצעיר מוחמד ג'אבר נעצר באלימות, כאשר כוחות הכיבוש הורידו את ראשו בכוח על מנת להשפיל אותו ולהתעלל בו".

פיצוץ בית המחבל ח'ירי עלקם בשכונת א-שיאח

ברשתות תיעדו ביום רביעי [15.11] את הריסת ביתו של "השהיד ח'ירי עלקם, שנפל כשהיד ב-27 לינואר האחרון לאחר שביצע פיגוע בו נהרגו שבעה מתנחלים", כפי שדווח בערבית [מבצע הפיגוע בנווה יעקב]. תחילה, דווח על כניסת הכוחות לשכונת א-שיאח, בה נמצא הבית, "כשעל הגגות של מבנים רבים הוצבו צלפי הכיבוש". כמה דקות לאחר מכן פורסם סרטון פיצוץ בית משפחת עלקם וסרטון נוסף המתעד את הנזק שהוסב לבית.

טענות להזנחה רפואית של עצור מזרח ירושלמי

מהדי אחמד א-סיאד, תושב א-טור בן 25 שנעצר בסוף אוקטובר, "סובל מפצעי הירי בבטן ובאגן שלו, לאחר שנורה על ידי כוחות הכיבוש שעה שהסתובב סמוך לביתו והוכה על ידם". על פי הדיווח, בבית המעצר במגרש הרוסים מסרבים להפנותו לקבלת טיפול רפואי "ומזניחים את בריאותו".

סיקור הנעשה בכותל המערבי לעומת הנעשה באל-אקצא

- ההשוואות שמתקיימות בין ההגבלות על המוסלמים מהם נמנע להיכנס למסגד אל-אקצא לבין "כמות המתנחלים הגדולה שפולשים אליו", חרגו ביום שלישי [14.11] גם להשוואות ביחס למתפללים בכותל המערבי. "אלפי מתנחלים ביצעו את תפילתם לציון מה שהם קוראים לו 'יום כיפור הקטן' על רקע אבטחה של כוחות הכיבוש", נכתב, והוזכר כיצד "הכיבוש מונע מתושבי העיר הפלסטינים להגיע לאל-אקצא".
- באותו הקשר, פורסמה ברשת תמונה של ג'ק לו, השגריר האמריקאי החדש בישראל, "מתפלל בכותל, בליווי רבנים ציוניים, לזכרם של המתנחלים והחיילים שנהרגו במערכת מבול אל-אקצא".

ניסיון להסתמך על שעות הפעילות במעבר קלנדיה

בקבוצת פייסבוק של תושבי כפר עקב הסבירה גולשת תושבת השכונה כי מאז תחילת המלחמה שיעורי הנהיגה שלה הופסקו, וסיפרה שכעת המורה שלה חוזר ללמד. "השאלה היא אם אני יכולה לצאת דרך מעבר קלנדיה, כי שמעתי שהוא עדיין סגור - מה אפשר לעשות?", היא שאלה, ובתגובות, התווכחו הגולשים מתי המעבר פתוח להולכי רגל ומנו את האפשרויות השונות להגעה לתוך העיר.

על אף שהמעבר פתוח, להולכי רגל ולמכוניות, קשה לתושבי שכונת חוץ-גדר להסתמך על שעות הפעילויות הרשמיות שלו - מה שמונע מהם לקיים את שגרת היום יום שלהם. פתרון אפשרי לכך, במידה ופתיחה מלאה של המעבר היא בלתי אפשרית, הוא הרחבת שעות הפעילות שלו.

מפגעי מזג האוויר בבית חנינא

נראה כי במינהל הקהילתי של בית חנינא העניינים חוזרים לשגרה, ובתחילת השבוע פורסם בדף הפייסבוק של המינהל פוסט המודיע על סגירת הרחובות באזור מסגד א-דעווה בעקבות הצפות של מי גשמים - בכביש ובבתי התושבים הסמוכים. "מטרת הסגירה היא בנייה של תשתית ניקוז חדשה", נכתב, וסופר כי העבודות עתידות להימשך כחודש וחצי. בתגובות, הוסיפו גולשים תמונות של הצפות ברחובות אחרים בשכונה, ומטעם המינהל הובהר כי האחריות על העבודות עצמן לא נמצאת בידי המינהל, "שאחראי לאסוף תקציבים ולדרוש מענה לצרכים של התושבים".

הפוסטים של המינהל הקהילתי מעידים כי על אף המצב הביטחוני, ישנן סוגיות הקשורות לחיי היומיום, כמו למשל נזקי החורף לתשתיות במזרח העיר. סביר להניח כי עם בוא החורף סוגיית התשתיות בשכונות מזרח העיר תעלה לראש השיח.

פעילויות קהילתיות לילדים ובני הנוער בסילוואן

- פעילויות נוספות מתקיימות גם בעמותת 'אל-בוסתאן' בסילוואן, המיועדות לילדים ובני הנוער של השכונה וכוללות עיסוק בתחומים רבים. "ערכנו מפגש של שחרור נפשי, בו אפשר לדבר, לדון ולהביע את דעתנו בתקופה הקשה הזו", נכתב באחד הפוסטים, בו תואר מפגש שהתקיים כבר מספר פעמים מאז תחילת המלחמה.
- בנוסף, מפרסם המרכז פוסטים שנועדו לסייע לתושבי השכונה להתמודד עם המצב, כמו למשל פוסט בו פורטו שיטות להתמודדות עם שאלות של ילדים על המצב. "היזהרו! בריחה ממתן תשובה תגרום לילד לחפש תשובה במקום אחר", נכתב, והומלץ להורים "לקחת את הזמן בחיפוש אחר התשובה המתאימה, שתעזור לילד שלכם להתמודד עם הלחץ".

פעילות מרכז בורג' א-לקלק

במרכז בורג' א-לקלק שבעיר העתיקה, מקדישים את פעילויות חודש נובמבר לטובת "הזדהות עם ילדי עזה", אל מול "התוקפנות שהתחילה בתחילת החודש". מטעם המרכז נשלח ניוזלטר בו "נסקרים המאמצים והעשייה של המרכז בתקופה הקשה הזו", ובדף הפייסבוק פורסם תיעוד מהפעילויות השונות - סדנת קריאת סיפורים לילדים "למען שמירה על הלכידות של החברה שלנו" ופעילות "המלמדת את הילדים על חשיבות הזכויות שלהם וההגנה עליהן - למרות שהעולם מזניח אותן".

לצד הדיווחים על חזרה מסוימת לשגרה במינהלים הקהילתיים העירוניים במזרח העיר, אנו עדים גם להתעוררות מחודשת של עמותות וארגונים אנטי-מסדיים כמו ברג' -לקלק ואל-בוסתאן, המקדמים על פי רוב שיח לאומני. יש לתת את הדעת לכך ולפעול להעצמת האלטרנטיבה העירונית ה"רשמית".